

מדינת ישראל

משרד מקרקם המדינה

ונציב תלונות הציבור

וועיל

נכיבות תלונות הציבור

י"ב באيار התשע"ג
22 באפריל 2013

תיק מס' 701348

לכבוד
מר אברהם כ"ץ
סמנכ"ל גביהה, רשות השידור
רחוב כנפי נשרים 15, ת"ד 16333
ירושלים

שלום רב,

הנדון: תלונת עו"ד פלוני בשם אלמוני
סימוכין : מכתבינו מ-12/7/12, 12/4/6, 12/4/7

עם תום בירור התלונה שבندון, אבקש להודיעך, על דעת מקרקם המדינה ונציב תלונות הציבור, השופט (בדימי) יוסף חיים שפירא (להלן – הנציב), כדלקמן :

התלונה

אלמוני (להלן – המתלונן) הוא בעל נוכות קשה, בין היתר בעיניו. הוא הlion באמצעות בא כוחו, עו"ד פלוני (להלן – עורך הדין), על שחרף קיומו של פסק דין של בית משפט השלום (להלן – פסק הדין), ולפיו מרשו הוא עיוור ועל כן אינו חייב באגרת טליזיה, ממשיכה רשות השידור (להלן – הרשות) לשולח אליו דרישות לתשלום האגרה ואף התראות לפני נקיטת הלייני גביה.

עוד טען עורך הדין כי בשנים שחלפו מאז ניתן פסק הדין והוא המתלונן פנו לרשות במכتبיהם רבים בעניין, ואולם מכתביהם לא זכו לכל התייחסות, והרשות הוסיפה לשולח למטלון דרישות תשלום והתראות. עורך הדין חיש פן יינקטו נגד המתלונן הליני גביה פוגעניים, וביחוד כי תעוכב יציאתו מן הארץ, שכן המתלונן נהג לצאת לחו"ל באופן תדיר. הוא ביקש את סיוועה של נציבות תלונות הציבור (להלן – הנציבות) בהסדרת הנושא.

ה��nding ומצאיו

1. עוד ב-7/2/12 ביקשה הנציבות את תגובת הרשות לתלונה, ואולם, למרבה הצער, חרף שתי תזכורות, מ-12/4 ו-22/7/12, לא מסרה הרשות לנציבות עד היום תגובה עניינית לתלונה, כנדרש. יצוין, כי נוסף על הפניות בכתב קיימה הנציבות שיחות טלפוניות ופגישות עם בעלי תפקידים בכירים בגביה ובלשכה המשפטית של הרשות. בפניה ששלחה הנציבות ב-

22/7/12 אל הלשכה המשפטית של הרשות, שהעתקה נשלח אליו, הובהר שאם הנציבות לא תקבל מענה מהרשות, היא תיאץ לקבוע את עמדתה בתלונה לפי הנתונים שבידיה. למרות זאת, לא נתקבלת התשובה הנדרשת.

2. לפי סעיף 41 לחוק מברק המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב], רשיי נציג תלונות הציבור לדרישת מי שהتلונה עליו להшибה בדרכו ובמועד שיקבע ולדרישת כל ידיעה ומסמך העשויים לדעתו לעזר בבירור התלונה. מי שנדרש למסור מידע ומסמכים לנציג תלונות הציבור יהיה חייב למלא אחר הדרישת. נוכחות הוראות החוק, אין אפוא לקבל את התעלמותה הבוטה של הרשות מפניות הנציבות, אשר מנוגדת לחובה החוקית המוטלת עליה להшибה לפניות הנציבות בדרך ובמועד שנקבעו, כמו גם לכללי המינימל התקין.

בנסיבות אלה, ובהתאם לתgelות הרשות בתלונה, מתבססים מצאי הבירור, שיפורטו להלן, על הנתונים והמסמכים שעליהם בידי הנציבות לקבל חרף אי-יתוף הפעולה מצד הרשות.

3. הבירור העלה כי בתקופות שונות שכרה הרשות את שירותיהם של שלושה משרדי עורך דין לטיפול בגביות אגרות טלוויזיה מהמתלונן. בתחילת, הוסמך עו"ד X להגיש כתוב תביעה בסדר דין מקוצר נגד המתלונן בגין חוב אגרות טלוויזיה לשנים 2002 עד 2006. התביעה הוגשה לבית משפט השלום בשנת 2007, ועורך הדין של המתלונן הגיש בקשה לרשות להתוגון. ביוני 2009 התקיים דין דין בבית המשפט והצדדים התבקוו להגיש את תגובתם בכתב. עורך הדין של המתלונן הגיש את הודעתו לבית המשפט, בצרו מסמכים רפואיים המעידים על עיוורונו של המתלונן, וטען כי נוכח מצבו הרפואי זכאי המתלונן לקבל פטור מאגרות טלוויזיה בהתאם לתקנה 5(א)(5) לתקנות רשות השידור (אגרות, פטורים, קנסות והצמדה), תשל"ד-1974 (להלן – התקנות), שלפיהן לא תוטל אגרה על עיוור "שהמציא הוכחה על כך". הרשות לא הגישה לבית המשפט את תשובה, ובחולוף המועד למתן התשובה נתן השופט פסק דין בספטמבר 2009, ולפיו "בתיק ראה לכך שהנתבע הוא עיוור ונראה כי הנתבע עמד בנטל שבתקנה 5(א)

لتקנות ... ומשכך נדחתת התביעה ללא צו להוציאות".

4. לאחר שהרשויות לא הגיעו עירור על פסק הדין, הוא הפך חלוט ועל הרשות היה לקיימו, ככלומר, להפסיק את הליכי גביית האגרה שננקטו נגד המתלונן. אולם הבירור העלה כי הרשות המשיכה לשלוות לממתלונן דרישות לתשלום חוב האגרה, בתוספת "קנס פיגורים, הוצאה שכר טרחה והוצאות משפטיות", עברו השנים 2004 ואילך, ובוון גם השנים שאליהן התייחסה התביעה שנדחתה.

זאת ועוד, בשנת 2010 שלחה הרשות, באמצעות משרד עורך דין שני, משרד צ', לממתלונן מספר דרישות לתשלום חוב האגרה וכן התראות לתשלום האגרה לפני נקיית הליכי גבייה לפי הוראות פקודת המסים (גביה). לאחר מכן שכרה הרשות את שירותיו של משרד עורך דין שלישי, משרד צ', אשר אף הוא שלח לממתלונן בשנת 2011 מספר התראות נוספות, שכלו גם דרישת לתשלום שכר טרחת עורך דין.

5. בירור התלונה העלה עוד כי במהלך השנים שחלפו מאז שניתן פסק הדין, שלחו עורך דין וממתלונן פניות רבות לרשות ולעו"ד משרד צ', שפועל בשמה, וביקשו כי פסק הדין יקווים וכי הדרישות לתשלום יבוטלו, אך לשווא: הרשות כלל לא השיבה לפניות והמשיכה בנקיטת ההליכים לגביית האגרה. כך, פנה עורך דין של המתלונן לרשות מיד לאחר מתן פסק הדין, בדרישה כי תקיים את פסק הדין ותבטל את דרישות התשלום שנשלחו לממתלונן. מכתבם נוספים נשלחו לרשות – לסניף הרלונטי ולהנהלה, וכן לעורך דין של הרשות, ב-16/09/2011, 16/08/2011, 1/6/11, 26/4/11, 21/8/11, 1/6/11, 7/12/11 ו-16/11/2011. כאמור, המתלונן ועורך הדין לא קיבלו מענה לאף אחת מהפניות הללו וצדדי האכיפה נגד המתלונן נמשכו כל אותו פרק זמן.

6. רק בדצמבר 2011, **בשלוש שנים לאחר מתן פסק הדין**, בוטל חוב האגרה, אך הוא בוטל רק עד לשנת 2011. באשר לשנת 2012 ואילך, נרשם במסמכיו הרשות הנחיה לבקש כי המתלונן ימצא תעודת עיוור. יצוין, כי, בכלל, לפי נוהלי הרשות, פטור לעיוור מתשולים אגרות טלוויזיה ניתן כנגד המצאת תעודת עיוור, אולם לפי החלטים ניתנו במקרים חריגים להסתפק באישור רפואי או באישור אגודות העיוורים כתחילה לתעודת העיוור.

7. רק בעקבות התערבות הנציבות, קבעה הרשות, ביולי 2012, כי המתלונן זכאי לפטור מאגרה גם לעתיד לבוא. אולם היא לא טרחה להודיע לנציבות זו, והנציבות למדה על כך רק מעיון בתדפיסי הרשות שהומצאו לה.

הכרעה

התלונה וממצאייה הובאו לפני נציב תלונות הציבור, ולאחר שבחן את נסיבות המקרה ואת מכלול השיקולים הכספיים לעניין קבע הנציב כי התלונה מוצדקת; משניתן פסק הדין, ומשבירה הרשות שלא לערער עליו, היה עליה לבצעו בסמוך לאחר שניתן: לחודל מהדרישה לתשלום חוב האגרה בגין השנים שעלייה נסב פסק הדין. נסף על כן, נוכח קביעתו של בית המשפט ולפיה עמד המתלונן בנטל להוכיח כי הוא עיוור לצורך קבלת פטור מאגרה לפי התקנות, היה עליה לחת לו פטור מתשלום האגרה לעתיד לבוא. ככל שהרשויות סבירה כי לא די בפסק הדין כדי לפטור כליל את המתלונן מתשלום האגרה, (ושפק אם יש לעמדה זו על מה לסמו'), היה עליה לפנות אליו מיזמתה ולבקשו להמציא מסמכים משלימים להוכחת זכאותו, ובכל מקרה היא לא הייתה רשאית להוסיף ולנקוט צעדי אכיפה נגדו עד להשלמת הבירור.

לא זו בלבד שרשויות השידור לא פعلا בהתאם כאמור, היא אף הגבירה, לאחר מתן פסק הדין, את צעדי האכיפה נגד המתלונן, כשלחה לו, באמצעות שני משרדי דין שונים, שירותות תשלום והתראות.

זאת ועוד, המכתבים הרבים שלחו המתלונן ועורך הדין לרשות השידור במשך שלוש שנים, ובهم ביקשו כי רשות התקשורת תכבד את פסק הדין, לא זכו לכל תגובה והתייחסות. עולה אפוא כי רשות השידור התעלמה מפסק דין מהחייב של בית המשפט והמשיכה, במשך שנים, להטריד את המתלונן, אדם נכה וعيור, בדרישות נוספות לתשלום האגרה ובהתראות לפני נקיטת הלייני גביה.

לפיכך, נוכח נסיבותיו הקשות של המקרה והליך הרים והחמורים שנפלו בטיפול בעניינו של המתלונן, אשר הגיעו בזיכויתו וגרמו לו טרחה רבה והוצאות כספיות, לרבות תשלום לעורך הדין שייצג אותו בפניותיו הרבות לרשות, קבע נציב תלונות הציבור שעל רשות השידור לפצות את המתלונן בסכום של 5,000 ש"ח.

אבקשכם להודיענו לא יאוחר מ-13.5.21 על הצעדים שנתקה הרשות לביצוע החלטת הנציב.

בכבוד רב,

הلال שмагר, עו"ד
מנהל נסיבות תלונות הציבור

העתק : השופט (בדימוי) יוסף חיים שפירא, מברק המדינה ונציב תלונות הציבור

ד"ר אמר גילת, יו"ר רשות השידור

מר יוני בן מנחים, מנכ"ל רשות השידור

מר אנטון איוב, גבי דבורה הנדר, מר דוד חיון, מר עאטף כיווף ומר יעקב נווה, נציגי ציבור במליאת רשות השידור וחברי ועדת האגרה במליאת

עו"זר סמנכ"ל גביה לתקדים מיוחדים

היועצת המשפטית לרשות השידור

המומונה על קבילות הציבור, רשות השידור